

KOMENTÁŘ

11. 2. 2022

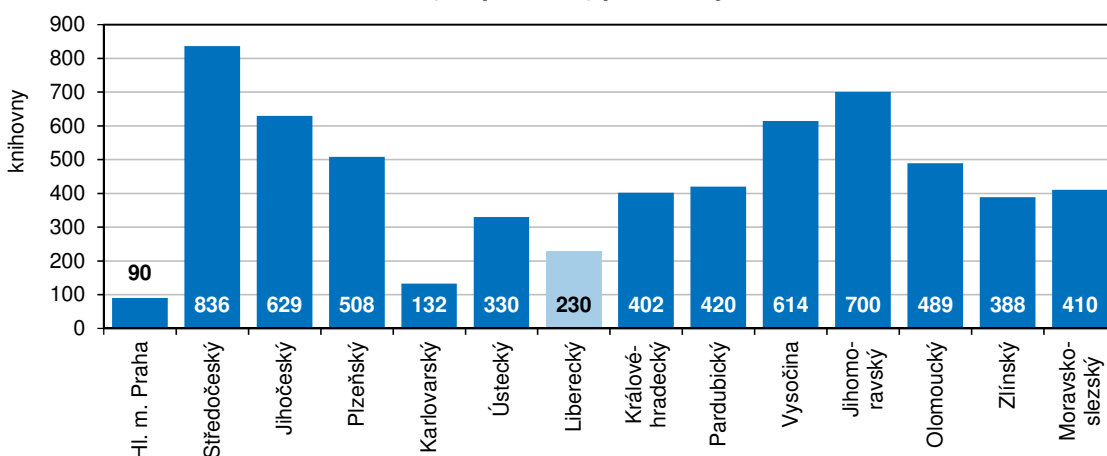
Kulturní zařízení v Libereckém kraji v roce 2020

V roce 2020 využívali obyvatelé Libereckého kraje 230 knihoven a jejich poboček, v kterých bylo zaregistrováno 42,6 tis. čtenářů. Památkové objekty v kraji navštívilo v roce 2020 přes půl milionu návštěvníků a bylo v nich uskutečněno 332 kulturních akcí.

Veřejné knihovny

Na konci roku 2020 bylo v Libereckém kraji v provozu 198 veřejných knihoven a 32 poboček, ve kterých bylo registrováno 42 647 čtenářů. Proti předchozímu roku ukončila činnost jedna knihovna, 2 pobočky a počet čtenářů se snížil o 11,9 %. Ještě výraznější propad zaznamenal počet čtenářů do 15 let, a to o 18,6 % na 10 345 čtenářů. Jejich podíl na celkovém počtu čtenářů poklesl pod čtvrtinu. Od roku 2010 se počet knihoven s pobočkami v našem kraji snížil o 17 zařízení. Počet registrovaných uživatelů se zvyšoval až do roku 2012 (59 624 čtenářů). Od následujícího roku se postupně snižuje a pokles dosáhl již téměř 28,5 %.

Počet knihoven (vč. poboček) podle krajů v roce 2020

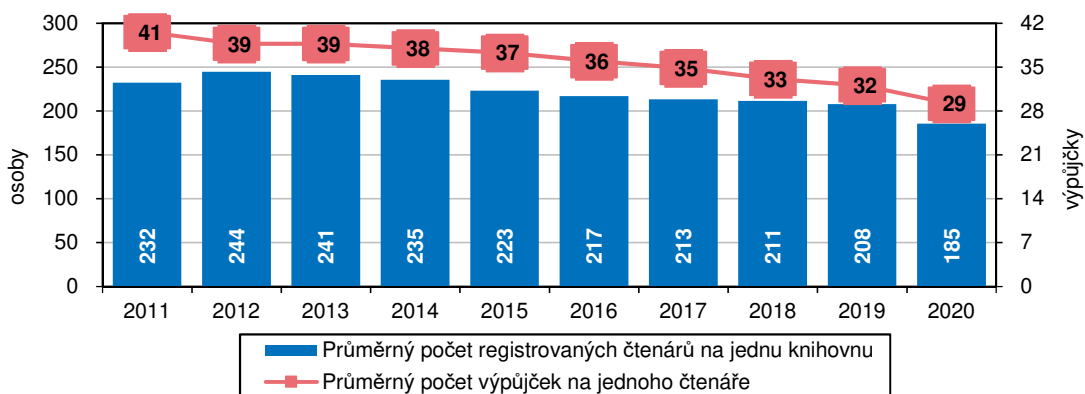

V přepočtu na jednu knihovnu v Libereckém kraji v roce 2020 připadlo 185 čtenářů, tedy nejméně od roku 2010. Naopak nejvíce čtenářů bylo zaznamenáno v roce 2012 (244 čtenářů). Nejnížší počet čtenářů na knihovnu v rámci mezikrajského srovnání evidovali v Kraji Vysočina (99 osob), nejvyšší hodnota byla vykázána v hlavním městě Praze (2 086 osob). Rozdíl je dán sídelní strukturou. Liberecký kraj v tomto srovnání obsadil 7. nejvyšší příčku, o 8 čtenářů se pohybuje pod republikovým průměrem (193 osob). V roce 2020 byl nejvyšší počet knihoven včetně poboček evidován ve Středočeském kraji (836 zařízení), nejvyšší počet registrovaných čtenářů pak v hlavním městě Praze (187 779 osob).

V rámci výše uvedených knihoven a jejich poboček mohli čtenáři v Libereckém kraji v roce 2020 vybírat z téměř 2,7 mil. knižních titulů. Z poloviny se jednalo o krásnou literaturu, jednu třetinu tvořila literatura naučná, elektronické dokumenty představovaly 0,5 % fondu. V průměru na jednoho registrovaného čtenáře v případě 29 výpůjček, což byla mezi kraji 3. nejnížší hodnota. Nejméně aktivní čtenáři byli v Moravskoslezském kraji (41 výpůjček na 1 čtenáře), na opačném konci žebříčku skončilo hlavní město Praha (22 výpůjček).

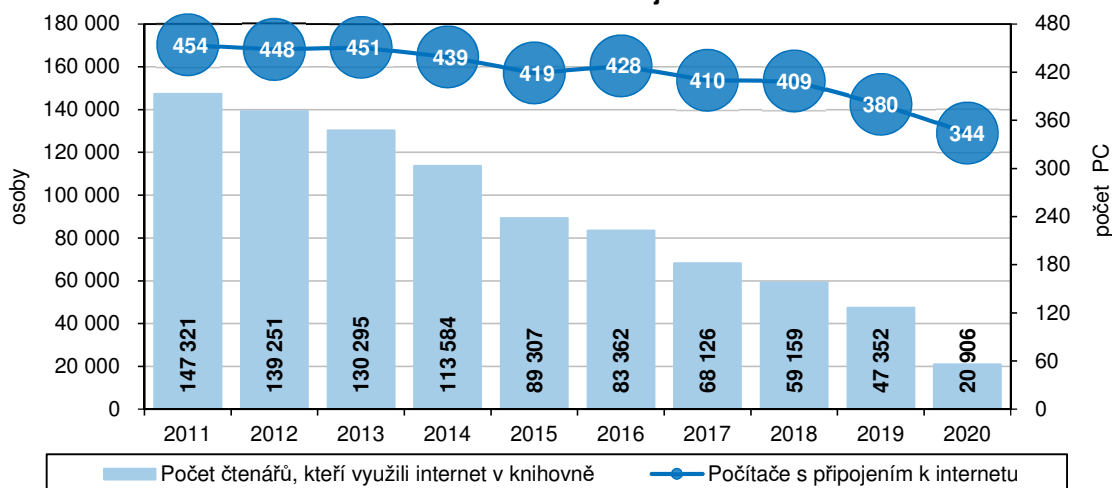
KOMENTÁŘ

Čtenáři registrovaní v knihovnách (vč. poboček) v Libereckém kraji

Kromě knihovního fondu jsou ve veřejných knihovnách k dispozici také počítače. V Libereckém kraji bylo v roce 2020 pro návštěvníky knihoven připraveno 385 počítačů, z toho 344 jich bylo připojením k internetu. Tuto službu využilo 20 906 čtenářů, což ve srovnání s rokem 2019 představuje pokles o 55,8 %. Tato služba z dlouhodobého hlediska ztrácí na významu, každoročně je vykazován pokles uživatelů. Ještě v roce 2010 internet v knihovnách využilo téměř 147 321 čtenářů.

Čtenáři knihoven využívající internet v knihovnách v Libereckém kraji

Památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné

K památkám zpřístupněným návštěvníkům za vstupné patří hrady, zámky, kláštery, kostely apod. Památky, které jsou ve správě muzeí či galerií, sem zařazeny nejsou. V Libereckém kraji k památkovým objektům zpřístupněným návštěvníkům za vstupné patří hrady Bezděz, Houska, Grabštejn a Valdštejn, skalní hrad Sloup, zříceniny hradů Trosky, Frýdštejn a Rotštejn, zřícenina vodního hradu Lipý, hrad a zámek Frýdlant, zámky Lemberk, Zákupy, Sychrov a Hrubý Rohozec, dále vyhlídková věž bývalého kostela Narození Panny Marie v Jablonném v Podještědí, radniční

KOMENTÁŘ

věž a kostel sv. Anny v Jablonci nad Nisou a Synagoga v Turnově. V roce 2020 se k těmto památkám přidaly zámek Svijany a zřícenina skalního hradu Vranov-Pantheon.

V roce 2020 navštívilo těchto 20 památkových objektů 508 427 osob, tj. ve srovnání s předchozím rokem pokles o 22,8 %. Zatímco v roce 2019 byla vykázána 2. nejvyšší návštěvnost od roku 2000, v roce 2020 zjištěná byla nejnižší a způsobená samozřejmě pandemií. V areálu památek bylo ve sledovaném roce uskutečněno 332 kulturních akcí s účastí 253 622 návštěvníků. Také zde došlo k výraznému poklesu o 181 akcí a 85 481 návštěvníků.

Muzea, galerie a památníky

V Libereckém kraji bylo v roce 2020 zájemcům k dispozici také 23 muzeí a památníků, 4 galerie a 9 poboček muzeí a galerií, ve kterých bylo možné shlédnout 112 expozic (meziročně o 3 více) a 130 výstav (méně o 43 akcí). Počet návštěvníků expozic a výstav dosáhl 238 344 osob, meziročně výrazně poklesl o 34,1 %, což bylo mj. způsobeno rekordní počtem návštěvníků v roce 2019 (361 601 osob).

Kina

Podle údajů Unie filmových distributorů bylo v Libereckém kraji v provozu 46 kin, tj. o 6 více než v přechozím roce. Na nárůstu se podílela pouze letní kina, jejich počet se zvýšil o 7 na 19 zařízení. Naopak jedno zařízení s nepravidelným provozem ukončilo činnost. Počet stálých kin se nezměnil – v provozu bylo 20 kin (z toho 2 multikina).

Další údaje najdete v publikaci [Kulturní průmysly v ČR: Audiovizuální a mediální sektor - 2020](#)

Kontakt:

Aleš Krejza

Krajská správa ČSÚ v Liberci

Oddělení informačních služeb

tel.: 485 238 811

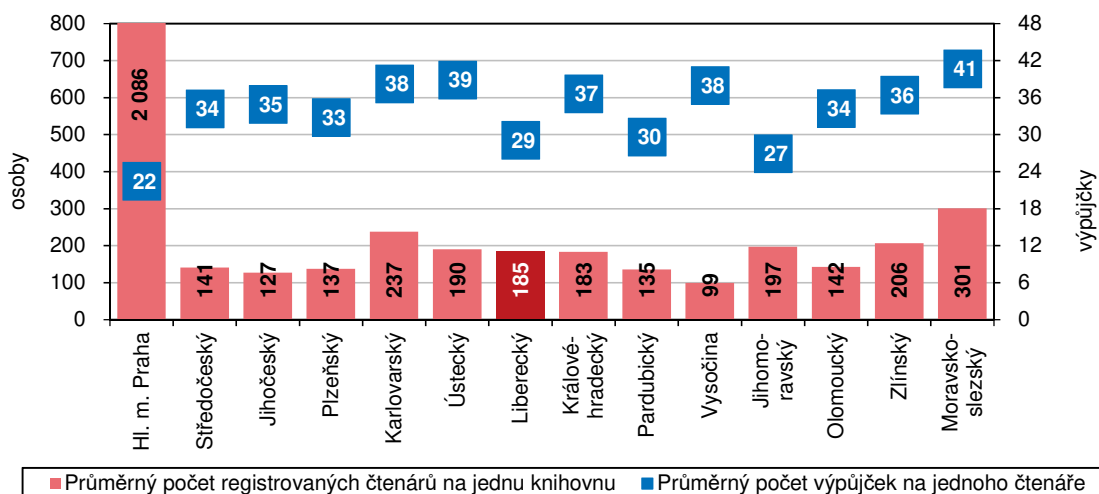
email: infoservislbc@czso.cz

web: www.liberec.czso.cz

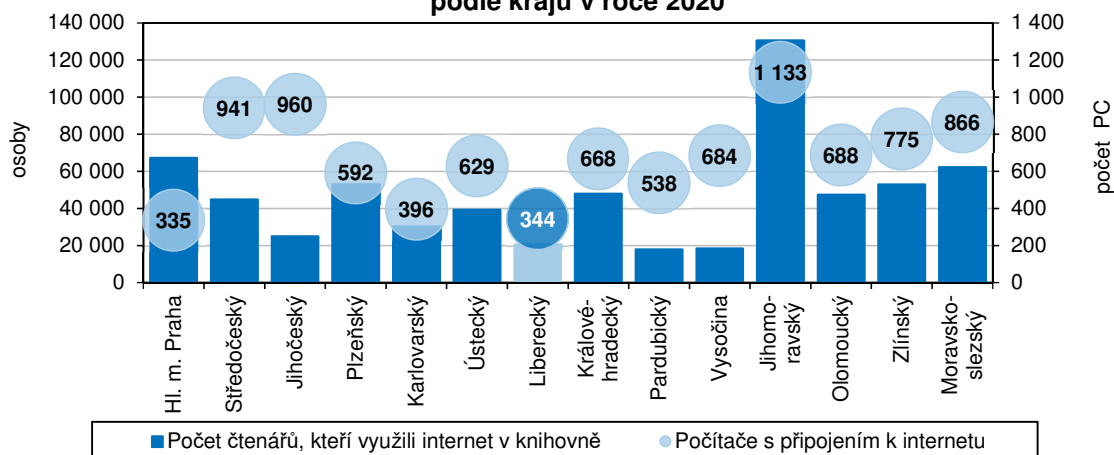
KOMENTÁŘ

Přílohy:

Čtenáři registrovaní v knihovnách (vč. poboček) podle krajů v roce 2020

Čtenáři knihoven využívající internet v knihovnách podle krajů v roce 2020

KOMENTÁŘ

Vybrané údaje o kultuře v Libereckém kraji

Zdroj: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS), Unie filmových distributorů

	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Veřejné knihovny	212	204	201	202	201	199	198
Pobočky knihoven	35	35	36	35	35	34	32
Knihovní jednotky (tis.)	2 838,2	2 795,2	2 811,0	2 827,4	2 808,7	2 759,1	2 745,9
z toho:							
naučná literatura	883,6	912,3	921,2	930,9	924,2	899,2	891,8
krásná literatura	1 385,9	1 409,7	1 412,2	1 413,6	1 399,4	1 368,5	1 360,7
elektronické dokumenty	4,1	7,4	8,8	12,2	12,3	13,1	13,2
Počet registrovaných uživatelů	56 232	53 309	51 365	50 557	49 872	48 396	42 647
z toho do 15 let	13 223	13 736	13 893	13 447	13 130	12 705	10 345
Návštěvníci knihoven celkem (tis. osob)	1 297,4	1 478,7	1 565,7	1 481,5	1 492,3	1 647,7	1 148,4
v tom:							
fyzické návštěvy	914,4	872,7	858,5	828,9	796,5	747,9	481,9
návštěvníci on-line služeb	383,0	606,0	707,2	652,6	695,8	899,8	666,6
Studijní místa	1 931	2 115	2 297	2 397	2 444	2 416	2 411
Počítače pro uživatele	481	450	463	449	451	427	385
z toho napojené na internet	450	419	428	410	409	380	344
Počet čtenářů využívajících internet v knihovně	147 951	89 307	83 362	68 126	59 159	47 352	20 906
Počet výpůjček za rok (tis.)	2 240,8	1 989,1	1 846,9	1 762,1	1 652,5	1 553,4	1 243,5
z toho:							
naučná literatura dospělým	424,0	384,6	341,0	307,1	283,2	257,2	197,0
naučná literatura dětem	75,7	53,6	48,7	46,3	42,2	41,8	29,2
krásná literatura dospělým	1 045,1	998,9	961,2	934,0	886,7	837,4	714,4
krásná literatura dětem	241,3	235,9	214,1	206,3	192,1	185,6	143,6
elektronické dokumenty	1,8	1,0	0,8	0,7	0,9	1,0	0,8
Památky zpřístupněné návštěvníkům za vstupné	17	17	17	16	18	18	20
Návštěvníci celkem (tis. osob)	584,0	597,2	653,3	631,2	626,6	658,9	508,4
Inventární jednotky mobilárního fondu	88 194	91 193	91 993	92 300	112 317	114 310	108 497
Počet svazků historických knihovních fondů	33 142	26 487	26 487	26 487	28 375	28 375	28 413
Kulturní akce v památkách	553	416	974	508	515	513	332
Návštěvníci kulturních akcí celkem (tis. osob)	379,0	317,1	275,0	332,8	348,3	339,1	253,6
Muzea, galerie	26	27	27	27	26	27	27
v tom:							
muzea, památníky	21	24	24	24	23	23	23
galerie	5	3	3	3	3	4	4
Pobočky muzeí a galerií	7	9	8	8	8	8	9
Expozice	89	111	113	114	114	109	112
Uspořádané výstavy	192	222	223	202	179	173	130
Návštěvníci expozic a výstav (tis. osob)	211,1	272,7	296,5	323,7	292,2	361,6	238,3
Evidované sbírkové předměty (tis.)	1 019,0	929,0	940,2	1 039,3	1 027,0	1 201,0	1 196,0
Kina	.	33	37	36	35	40	46
v tom s provozem:							
stálým	.	19	19	19	20	20	20
z toho multikina	.	2	2	2	2	2	2
nepravidelným	.	9	9	8	6	8	7
letním	.	5	9	9	9	12	19